

Winteradvies 2020

Aan de minister van Justitie en Veiligheid

Politieonderwijsraad, 15 december 2020

De Politieonderwijsraad is een adviesorgaan waarvan de positie en taken bij wet zijn geregeld. De Raad adviseert de minister van Justitie en Veiligheid met betrekking tot het Nederlandse politieonderwijs en de Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie.

De Politieonderwijsraad fungeert daarnaast als een overleg- en afstemmingsorgaan tussen direct en indirecte betrokkenen bij het Nederlandse politieonderwijs. De aandacht in de Politieonderwijsraad gaat in het bijzonder uit naar de relatie tussen de kenmerken en ontwikkelingen van de politiepraktijk, de (politie)arbeidsmarkt en het politieonderwijs, alsmede het wetenschappelijk onderzoek dat daar betrekking op heeft. Daarbij heeft de relatie met het reguliere beroepsonderwijs en het hoger onderwijs steeds de aandacht, evenals de internationale dimensie.

De samenstelling van de Politieonderwijsraad en de commissies KSP, Onderwijs en Kennis & Onderzoek staat vermeld op www.politieonderwijsraad.nl.

Adres:

Koninginnegracht 62
2514 AG Den Haag

Postadres:

Postbus 25842
2502 HV Den Haag
Telefoon 088 1699080

www.politieonderwijsraad.nl

© Politieonderwijsraad 2020

Inhoud

1 • Inleiding

2 • Advies

2.1. Advisering kwalificaties

3 • Stand van zaken en voortgang

3.1 Ontwikkeling kwalificaties op basis van de herijkte beroepsprofielen (KSP2021)

3.2 Begrippenkader rondom de kwalificatiestructuur

3.3 Kwaliteitszorg voor de KSP2021

3.4. Advisering heimelijke kwalificaties en opleidingen

3.5 Adviestraject 'Verborgene blauw talent'

3.6 Kennis en onderzoek

Bijlagen

1 • Kwalificatie Adviseur bewaken en beveiligen

2 • Kwalificatie Hoofd Communicatie in SGBO

3 • Kwalificatie Spotter

1 • Inleiding

Aan de minister van Justitie en Veiligheid,

Hierbij biedt de Politieonderwijsraad u het Winteradvies 2020 aan.

De Raad stelt tweemaal per jaar een integraal advies op over het politieonderwijs. In dit Winteradvies adviseert de Raad over het onderhoud van de kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP), onder meer door een aantal nieuw ontwikkelde kwalificaties aan te bieden ter vaststelling (hoofdstuk 2).

In hoofdstuk 3 informeert de Raad u over de stand van zaken en voortgang van een aantal thema's rondom het politieonderwijs en –onderzoek.

In 2017 heeft u de Raad om een advies verzocht over de manier waarop digitalisering in het politieonderwijs verder vorm gegeven kan worden. De Raad verwacht dit advies op korte termijn te kunnen afronden en zal dit advies separaat aan u aanbieden.

2 • Advies

2.1. Advisering kwalificaties

De verantwoording van kwalificaties voor het politieonderwijs aan de Minister van Justitie en Veiligheid is geordend via modaliteiten (1, 2 of 3). Kwalificaties in modaliteit 1 zijn beschreven in de vorm van een kwalificatiedossier. Dit is de meest uitgebreide vorm van verantwoording.

Bij modaliteit 2 is een kwalificatie beschreven aan de hand van kwalificatievereisten. Bij deze kwalificaties kan er sprake van zijn wettelijke bevoegdheden en vereisten, of een hercertificering hiervan. Ook kan een (her)certificeringseis vanuit het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie aan de orde zijn. Tot slot kan er sprake zijn van 'gevoelige aspecten', zoals inbreuk op grondrechten of de inzet van geweldsmiddelen¹. Bij opleidingen in modaliteit 3 vindt de lichtste vorm van verantwoording plaats.

De Raad heeft de afgelopen maanden een aantal nieuw ontwikkelde kwalificaties besproken, op voorstel van de Politieacademie. Dit betreft de volgende kwalificaties:

Naam kwalificatie	Modaliteit	Nieuw ontwikkeld of actualisatie	Datum advisering Raad
Adviseur bewaken en beveiligen	2	Nieuw ontwikkeld	25 november 2020
Hoofd Communicatie in SGBO	2	Nieuw ontwikkeld	25 november 2020
Spotter	3	Nieuw ontwikkeld	25 november 2020

De Raad u adviseert u deze kwalificaties vast te stellen.

Daarnaast heeft de Raad zich gebogen over de wijziging van de namen van enkele eerder vastgestelde kwalificaties op het gebied van rijvaardigheid. De opbouw van het onderwijsprogramma is gewijzigd. Op kwalificatieniveau is geen sprake van wijzigingen. Het gaat om de volgende kwalificaties:

Huidige naam kwalificatie	Nieuwe naam kwalificatie	Modaliteit	Datum advisering Raad
Surveilleren met een auto – opvallend	Specialistische rijopleiding Infra (SRI) opvallend	2	25 november 2020
Surveilleren met een auto – onopvallend	Kopmodule Videoregistratie Onopvallende Surveillance (VROS)	2	25 november 2020

De Raad stemt in met de naamswijziging van deze kwalificaties en biedt deze ter kennisneming aan.

¹ Een opsomming van 'gevoelige aspecten' is te vinden in het Najaarsadvies 2015.

3 • Stand van zaken en voortgang

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de stand van zaken van een aantal thema's dat de Raad de afgelopen maanden heeft besproken.

3.1 Ontwikkeling kwalificaties op basis van de herijkte beroepsprofielen (KSP2021)

Het ontwikkelen van nieuwe kwalificaties op basis van de herijkte beroepsprofielen is in volle gang. De afgelopen maanden heeft de Raad u enkele keren geïnformeerd over de voortgang van dit proces. Ook heeft u inmiddels, op advies van de Raad, de kwalificaties Politied medewerker GGP (niveau 4) en Politied medewerker Opsporing (niveau 4) met een voorbehoud vastgesteld.

Na zijn vergadering in september 2020 heeft de Raad een aantal overwegingen geformuleerd, die richting geven aan de advisering van de Raad over de nieuwe kwalificaties. De Raad heeft u hierover geïnformeerd. Onlangs gaf u aan dat u deze overwegingen onderschrijft.

De afgelopen maanden heeft de Politieacademie, in nauwe samenwerking met het werkveld, de herijkte beroepsprofielen op hoofdlijnen uitgewerkt in kwalificaties voor niveau 5, 6 en 7. Op dit moment werken deze partijen deze kwalificaties verder uit in detail (het 'fijnontwerp'), waarbij prioriteit wordt gegeven aan kwalificaties op niveau 6. De verwachting is dat de Politieacademie een aantal kwalificaties op niveau 6 in het voorjaar van 2021 ter bespreking zal voorleggen aan de commissie KSP en de Raad, waarna de Raad u kan adviseren over vaststelling.

Naast de inhoudelijke herontwikkeling van de kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP) is er ook sprake van 'vormtechnische' vernieuwing. Zoals u bekend, zijn de kwalificaties voor de KSP2021 geformuleerd aan de hand van een nieuw format en aan de hand van leeruitkomsten. Op dit moment zijn de kwalificaties voor niveau 5, 6 en 7 nog niet volledig uitgewerkt, waardoor nu nog niet geheel duidelijk is hoe het format voor deze kwalificaties er uit zal zien. De Raad verwacht u hier in de loop van 2021 nader over te kunnen informeren en adviseren.

3.2 Begrippenkader rondom de kwalificatiestructuur

Bij het ontwikkelen van de nieuwe kwalificaties voor de KSP2021 wordt het al bestaande begrippenkader voor de KSP geactualiseerd. Voor de kwalificaties op mbo-niveau zijn omschrijvingen van relevante begrippen onder de loep genomen en waar nodig bijgesteld. De commissie KSP heeft hier onder meer aan gewerkt tijdens een studiemiddag in maart 2020. Ook is een aantal nieuwe begrippen geïntroduceerd.

Zoals eerder vermeld, ontwikkelt de Politieacademie samen met het werkveld de komende maanden kwalificaties op niveau 5, 6 en 7. Het is mogelijk dat het vernieuwde begrippenkader op basis hiervan zal worden aangevuld. De Raad verwacht u in de loop van 2021 over het vernieuwde begrippenkader te kunnen adviseren.

3.3 Kwaliteitszorg voor de KSP2021

Het is van belang dat de kwalificaties die nu worden ontwikkeld op basis van de herijkte beroepsprofielen, actueel blijven. Op deze manier kan de KSP bijdragen aan de kwaliteit van het politieonderwijs en blijven fungeren als verbindende schakel tussen het politieonderwijs en de beroepspraktijk.

De Raad adviseerde u in het Najaarsadvies 2016 over het onderhoud en ontwikkeling van de huidige kwalificatiestructuur. Met dit advies als basis heeft de commissie KSP in oktober 2020 verkend welke elementen een rol kunnen spelen bij kwaliteitszorg voor de KSP2021. De komende maanden zullen partijen dit nader uitwerken. Het streven is om hierover meer duidelijkheid te hebben wanneer de kwalificaties op basis van de herijkte beroepsprofielen gereed zijn.

3.4 Advisering heimelijke kwalificaties en opleidingen

De commissie Heimelijke kwalificaties heeft op 1 oktober 2020 twee heimelijke kwalificaties besproken en hierbij enkele suggesties ter aanvulling en verduidelijking gedaan. De Politieacademie zal de kwalificaties op basis hiervan bijstellen. Vervolgens zal het secretariaat van de Raad de kwalificaties ter vaststelling aanbieden aan de Minister van Justitie en Veiligheid.

Daarnaast heeft de commissie de mogelijkheid besproken om criteria te ontwikkelen waarmee de Politieacademie de heimelijkheid van kwalificaties schriftelijk kan onderbouwen. Hierbij is de commissie gekomen tot de volgende werkwijze. De Politieacademie zal gebruik maken van een aantal globale criteria, en deze waar nodig ter vergadering mondeling toelichten.

Enkele jaren geleden is het secretariaat van de Raad begonnen met het gefaseerd in kaart brengen van alle heimelijke kwalificaties en opleidingen. Hierbij is geïnventariseerd of per kwalificatie of opleiding voldoende en actuele onderwijsinformatie beschikbaar is, waaruit kan worden afgeleid over welke kennis, houding en vaardigheden deze politiemedewerkers moeten beschikken als zij in hun werk aan de slag gaan. Een eerste fase van dit onderzoek is in eind 2017 afgerond.

Het secretariaat van de Raad en de Politieacademie hebben onlangs afgesproken om dit onderzoek de komende tijd weer op te pakken. De voortgang van dit onderzoek zal in de commissie Heimelijke kwalificaties politieonderwijs worden besproken. Daarnaast zal de commissie KSP en de Raad op hoofdlijnen worden geïnformeerd.

3.5 Adviestraject 'Verborgен blauw talent'

De commissie KSP en de Raad hebben hun steun uitgesproken voor een plan van aanpak, gericht op het aanboren van verborgen talent voor het politieonderwijs. Het gaat om kandidaten die vanwege sociaal-economische en/of sociaal-culturele omstandigheden niet de gelegenheid hebben gehad of benut om potentiële cognitieve capaciteiten in het onderwijs te ontplooiën en te verzilveren, maar wel de kwaliteiten en motivatie hebben om executieve functies bij de politie te vervullen.

Het project richt zich in eerste instantie op een verkenning van (bestaande) korpsactiviteiten die tot doel hebben om kandidaten te interesseren, voor te bereiden en te selecteren voor een baan bij de politie. De aandacht richt zich onder andere op het proces van in- door- en uitstroom, toepassing van de Regeling Aanstellingseisen 2002, het project 'doorlopende leerlijnen van de eenheid Den Haag' en de mogelijke inzet van de wijkagent bij het enthousiasmeren van jongeren voor een baan bij de politie.

Daarnaast is recentelijk het project 'Selectie Voorbereiding Politie' dat als doel heeft om schaarse doelgroepen op de selectiedagen voor te bereiden, onder de aandacht gebracht. Dit project is de opvolger van het traject 'Blauw talent' dat in het plan van aanpak is genoemd en wordt in het onderzoek meegenomen.

Met het vergelijken van deze onderwerpen en het in kaart brengen van belemmeringen en succesfactoren kunnen mogelijk lessen worden geleerd en toegepast om de toegankelijkheid van het politieonderwijs verder te bevorderen.

Voor alle in het plan van aanpak genoemde onderwerpen zijn oriënterende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de politie en Politieacademie. Ook zijn vragenlijsten uitgezet en (beleids-)notities opgevraagd. In de gesprekken is medewerking toegezegd en deels is de toezegging omgezet in het ter beschikking stellen van notities.

Opgemerkt wordt dat het feitelijk leveren van informatie voor een aantal onderwerpen langer duurt dan aanvankelijk verwacht. Er is sprake van omstandigheden die, begrijpelijkerwijs, een vlotte afhandeling belemmeren. Werkdruk en de consequenties van de coronamaatregelen zijn debet hieraan. Daarbij komt dat bepaalde in het onderzoek opgenomen vragen, in het bijzonder over de instroom en het onderscheid naar onder andere vooropleiding, werkeenheden en redenen van uitval, een technische bewerkingslag vergen die de nodige arbeidscapaciteit vraagt.

Gezien deze omstandigheden is sprake van een langere doorlooptijd van het project 'Verborgен blauw talent' dan verwacht.

3.6 Kennis en onderzoek

In uw reactie op het Winteradvies 2020 van de Raad informeerde u naar de uitkomst en betekenis van een verkenning van het onderzoekslandschap in het kader van de signaleringsfunctie van de Commissie Kennis en Onderzoek (CKO). Enkele maanden geleden is het onderzoek van prof. em. dr. P. van Reenen (*De stand van politieresearch. Inventarisatie en perspectief*) gepubliceerd en verspreid onder geïnteresseerden met een begeleidende brief van de voorzitter van de CKO. Het rapport is ook gepubliceerd op de website van Politie en Wetenschap.

Prof. em. dr. P. van Reenen heeft het afgelopen jaar in opdracht van de CKO het wetenschappelijk onderzoek voor en naar de politie geïnventariseerd, dat recent is afgerond of nog loopt. Ook heeft hij gekeken naar vragen en opvattingen over politierelevant onderzoek bij een aantal partijen. Het doel was om met het rapport een meer inhoudelijke discussie over het gewenste onderzoekslandschap te stimuleren. De onderzoeker heeft op basis van zijn inventarisatie en de stand van zaken in andere landen, voorstellen gedaan om tot betere onderlinge afstemming van politierelevant onderzoek in Nederland te komen.

Het plan was om dit najaar een symposium te organiseren over de uitkomsten van het onderzoek. Dit bleek vanwege de corona-beperkingen helaas niet mogelijk. Wel heeft het rapport in diverse overleggreemia aandacht gekregen. Daarnaast heeft de onderzoeker onder andere in het *Tijdschrift voor de Politie* een veelgelezen artikel gepubliceerd. In reactie op de aanbevelingen wordt samen met de politie en de Politieacademie gekeken hoe de inhoudelijke afstemming van verschillende betrokken onderzoekspartijen over lopend en startend onderzoek verder gestimuleerd en georganiseerd kan worden. Bijvoorbeeld met de oprichting van een platform waar deze onderzoekspartijen elkaar regelmatig treffen.

Zoals aangegeven in het Winteradvies van 2019 is het selectieproces van de openbare aanbesteding met de Call in 20218/2019 aangepast. Zo worden de politie en andere relevante partijen vanaf het begin geconsulteerd over de relevantie van een onderzoeksvoorstel en worden onafhankelijke toonaangevende wetenschappers betrokken bij het beoordelen van de wetenschappelijke kwaliteit. Verder zijn de beoordelingscriteria uitgebreider beschreven. Het doel van de aanpassing was om het selectieproces transparanter te maken en het gebruik van wetenschappelijke kennis te stimuleren, onder andere door het toevoegen van een kennisbenuttingsplan. Het selectieproces is in 2019 voor het eerst op deze wijze toegepast en er is tevredenheid over de transparantie van het proces bij wetenschappelijk onderzoekers. De politie is ook positief en voelt zich meer betrokken bij onderzoek. Het is nog te vroeg om iets te kunnen zeggen over de vraag of de aangepaste procedure ook leidt tot een daadwerkelijke stimulans van de kwaliteit en doorwerking van onderzoek. Het eerste onderzoek op basis van de aangepaste selectieprocedure is gestart in het voorjaar van 2020. Er is nog geen onderzoek afgerond.

